

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az entente háboruja Törökország ellen

**A hadüzenet megtörtént — Az angol-francia flotta a kisázsiai vizeken
Török-orosz csata a Kaukázusban — Galíciai seregeink újabb győzelmei az oroszokon — Déli csapataink bevették Sabácot — A németek előnyomultak a belga-francia harctéren**

Megerősítésre szoruló híradás szerint az entente-államok a mai napon hadat üzentek Törökországnak. — A történetek után semmi szükség nem volt ennek a formáságnak a megtartására, ha csak az a célja nem volt az ententének, hogy a hadiállapot hivatalos proklamálásával jelet adjon a semleges államoknak, hogy a köztük és Törökország közötti gazdasági összeköttetés a háborus helyzetnek megfelelő változások alá esik, mert különben a hadüzenet azután, amikor már az ellenségeskedések megkezdődtek, amikor az orosz és a török flotta nyílt csatában mérköztek, kétségtelenül meghaladott stádiuma a helyzetnek.

A hadüzenet elküldése előtt még egy rafinált mesterkedéssel próbálta meg az entente diplomáciája békére bírni Törökországot. A francia nagykövet utján Oroszország beismerte, hogy a Fekete-tengeren ő kezdeményezte az ellenségeskedést és bizonyos engedmények csillogtatásával szeretett volna pórt hinteni a török kormány szemébe, de ugyanakkor Anglia megismételte azt az egyszerű már elutasított követelését, hogy a porta bocsássa el flottája német tisztjeit és német legénységét és szerelje le a Németországtól megvásárolt hadihajóit. Természetesen rideg és méltóságteljes elutasítás volt a porta válasza. Hogy az entente maga sem vette bizonyosra a dolgát, mutatja az a körülmény, hogy az angol és francia egyesült flotta megjelent a kisázsiai partok előtt. Itt, Kisázsia partjain, továbbá Egyiptomban fog leszámolni a török Angliával és Franciaországgal, míg az oroszokkal a Fekete-tengeren, a Krim partjain és Kaukázusban fogja megvívni harcait.

Minden jel arra vall, hogy a Balkán-államokat nem sikerül sem egymásra, sem Törökországra uszítani s így Oroszország kénytelen lesz Lengyelországból és Galiciából nagyobb erőket elvonni Törökország ellen. Az orosz tulsúly megcsappanását tehát rövidesen érezni fogják a szövetséges osztrák-magyar és német seregek, amelyek most sikeresen tartóztatják föl az orosz tulerőt, sőt több helyen diadalmasan ütköznek meg vele. Galícia délkeleti részén — mint Höfer tábornok mai jelentéséből olvassuk — csapataink nagy területen erőteljes offenzívában hátrálásra kényszerítették az ellenséget, aelynek szám-

beli főlényét a halottakon és sebesülteken kívül a fogságunkba jutott orosz katonák ezrei is csökkentik. Az oroszok Lengyelországban is vereséget szenvedtek, ahol támadásuk összeomlott a német seregek ércfalán.

Szerbia területén nagy léptekben haladnak előre déli csapataink. Erős harcok árán elfoglalták Sabácot s ezzel az egész Macvaszegletet uralmuk alá hajtották.

A nyugoti harctéren a németek előnyomulása ismét leszelt egy darabkát abból az alig néhány négyzetkilométernyi földből, amelyen még belga királyságnak csufolnak. Az árvíz egy pillanatra sem állította meg a németeket utjukban, csak azt érte el, hogy más uton is haladnak a francia partok felé. Dünkirchen után legközelebb Calais-vel tudatják a bombavető német repülőket, hogy napjaik meg vannak számlálva.

Mai távirataink itt következnek:

Az entente hadat üzent Törökországnak

Konstantinápoly, november 2. (A sajtó-albizottság jóváhagyásával.) Elterjedt hírek szerint az entente-államok részéről a formális hadüzenet megtörtént.

Berlin, november 2. Minthogy egy török cikáló eredményesen ágyuzta Sebastopolt, a minek következtében a város lángba borult, továbbá a török torpedónaszádoknak Odessza ellen intézett sikeres támadása, török hadihajóknak Odessza kikötőjébe történt behatolása és az ottani orosz hajók elzásármányolása folytán, itteni politikai körök véleménye szerint a hadüzenet Törökország és Oroszország között fölöslegessé vált, különösen mivel a diplomáciai viszony megszakítása nyomban megtörtént.

Az angol-francia flotta a kisázsiai part előtt

London, november 2. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Az angol és a francia flotta megjelent a Tscheschme-öbölben, azaz a szándékkal, hogy elpusztítsa az öbölben levő „Durak Reiss“ török ágyúszádot és a „Kinali Ada“ gőzöst. A „Durak Reiss“ parancsnoka elsüllyesztette a „Kinali Ada“-t, azután a saját hajóját felrobbantotta.

Csata a kaukázusi határon

Trapezunt, november 2. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A kaukázusi határon megkezdődött a harc a törökök és az oroszok között.

Orosz beismerő vallomás

Berlin, november 2. A Tageblatt jelenti Konstantinápolyból, hogy Bompard francia nagykövet az utolsó órákban közvetítési kísérleteket tett, amelyek szerint Oroszország beismerte, hogy ő volt a támadó és engedményeket akart tenni. Törökország azonban a Fekete-tengeri flotta leszerelését követelte s így Bompard missziója meghiúsult.

A „Pruth“ nevű aknarakó hajó, a foglyok vallomása szerint, már nyolc nappal ezelőtt kifutott. Londonban szintén történtek közvetítő kísérletek.

Mit követelt Anglia Törökországtól?

London, november 2. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Reuter-ügynökség jelenti:

Anglia konstantinápolyi nagykövete kormányának nevében jegyzéket nyújtott át a török kormányának, amelyben felvilágosítást kért a Fekete-tengeri eseményekről. A jegyzékben Anglia azt követeli a portától, hogy bocsássa el a török hajókon szolgáló német tisztjeit és legénységét, továbbá szerelje le a volt „Goeben“ és „Breslau“ hadihajókat, mert Anglia ezeket továbbra is németeknek tekinti. A jegyzék azzal végződik, hogy kielégítő válasz hiányában Anglia megszakítja Törökországgal a diplomáciai összeköttetést.

Konstantinápoly, november 2. — Az angol és a francia nagykövetségek egész személyzete tegnap este elutaztak Konstantinápolyból.

A török háboru és a Balkán-államok

Róma, november 2. A Giornale d'Italia azt hiszi, hogy Törökország beavatkozásának jelentősége még nagyobb lesz, ha Bulgária

közös ügyet csinál Törökországgal, hogy Romániát, Szerbiát és Görögországot sakkban tartsa.

A Tribuna szerint Németország és Ausztria-Magyarország haszna csak annyi lesz, hogy Oroszország a Fekete-tenger mellékén, Anglia pedig Egyiptomban bizonyos csapat-tömegeket fog partra szállítani.

Berlin, november 2. A Vossische Zeitung annak a véleményének ad kifejezést, hogy Görögország, Románia és Bulgária tovább is semlegesek maradnak. Ámbár az orosz fenyegetések névlegesen Bulgária ellen irányulnak, éppen Ferdinánd király sohasem léphet Oroszország mellé.

Kopenhága, november 2. Olyan körökben, amelyek a most családjával Kopenhágában tartózkodó György görög herceghez közel állanak, azt beszélik, hogy György herceg abban a meggyőződésben van, hogy Görögország királya, az ő bátyja, minden befolyását föl fogja használni Görögország semlegességének megőrzésére. E felfogás helyesége mellett különben az a körülmény is szól, hogy György herceg kopenhágai tartózkodása egész télire van tervezve.

Román-bolgár tárgyalások

Róma, november 2. A Tageblatt levelezője tudni véli, hogy Románia és Bulgária között tárgyalások vannak folyamatban későbbi közös, nem Ausztria-Magyarország ellen irányuló akcióról.

Olaszország magatartása

Róma, november 2. A Corriera d' Italia jelentése szerint mértékadó politikusok majdnem teljesen feladták azt a tervet, hogy Olaszország az ententehez csatlakozzék. A nagy orosz vereségek minden kedvüket elvették attól, hogy Olaszország sorsát Oroszországhoz kössék.

A franciák aggnak a török háború miatt

Genf, november 2. A francia lapok aggodalmuknak adnak kifejezést Törökország eljárása miatt s azt kérdezik, nem fognak-e ennek folytán másképen alakulni a háborús eredmények. Az első pillanatban ez lehetetlennek látszik ugyan, mert az orosz kolosszusnak elegendő erők állanak rendelkezésére, hogy az új ellenséggel is szembeszálljon. Más kérdés azonban, vajon van-e Oroszországnak elegendő hadiszere? A háború kitörésekor Oroszország a keleti frontot kénytelen volt megfosztani a tüzéségtől. Ehez járul, hogy Törökország haditerve sokkal messzebb terjed, még pedig Ázsiára és Afrikára. Józan francia körökben nem titkolják, hogy a török hadsereg hatalmas segítséget nyújthat Németországnak és Ausztria-Magyarországnak. A török hadsereg jelenleg teljesen kész; egész flottája harcra kész; egy segély-flotta készen áll, hogy bárhova behajózza a legénység ezreit. A Bosporus és a Dardanellák stratégiai pontjait két hónap óta védelmi állapotba helyezték; nehéz tüzéséget kaptak; kazamatákat és sáncokat is építettek. A török hadsereg, amely Konstantinápolyban és a Kaukázusban van összpontosítva, nem lehet kisebb, mint 600,000 főnyi. A török kikötők alá vannak aknázva.

Sikeres harcaink Közép-Galiciában

Budapest, november 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés,

Orosz-Lengyelországban a harc folyamatban van.

A San melletti ütközetekben az oroszoknak különösen Rasodomnál voltak nagyobb veszteségeik, ahol négyszáz oroszot fogtunk el és három gépfegyvert zsákmányoltunk. — Stary-Sambortól délre egyik harccsoportunk szintén négyszáz oroszot fogott el. Ezen a területen és Turkatól északkeletre támadásunk tovább halad előre.

HÖFER tábornok,

a vezérkar főnökének helyettese.

2700 fogoly a turkai csatában

Ungvár, november 2. A Turkatól északkeletre vívott csatákban elfogott 2700 orosz katonát ma az itteni pályaudvarra érkezett. A foglyokat innen tovább viszik az ország belsejébe.

Visszarendelik a galíciai vasutasokat

Bécs, november 2. A stary-sambori vasúti tisztviselők parancsot kaptak, hogy térjenek vissza állomáshelyükre.

Orosz vereség Lengyelországban

Berlin, november 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállítás jelenti:

A keleti hadszíntéren a helyzet változatlan. Egy áttörési kísérletet Siedschem közelében visszavertünk.

Sabác elfoglalása

Budapest, november 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés.

Offenzívánk a Macván át győzelmesen halad előre. Az ellenség, amelyet megerősített állásaiból kiűztünk, eddig csupán csekély ellenállást fejtett ki és csupán Sabác északi szegélyén voltunk kénytelenek az erősen elsáncolt állásokat rohammal bevenni.

Sabácot ma éjjel rohammal bevettük. A Macván át előnyomuló oszlopaink a sabácsisnicsai vasutvonalat már átlépték. Lovasságunk az ellenség nyomában van és már foglyokat is ejtett.

Balkáni haderőnket súlyos veszteség érte. Sanchez főhadnagy tábori pilótákon egy ellenséges lövedék, melytől figyelőtársa is megsérült, súlyos sebet ejtett. Rettenetes fájdalom dacára, végső erejének megfeszítésével sikerült a derék pilótának gépét még a mintegy hetven kilométernyi távolságban levő repülőterre kormányoznia és ott simán leszállnia. Sanchez főhadnagy tegnap belehalt sebeibe. Halála előtt még megkapta az Ő felsége által neki távirati uton adományozott katonai érdemkeresztet.

POTIOREK, tábornok.

Szerb foglyok és ágyuk Sarajevóban

Sarajevo, november 2. Tegnap délután és ma reggel ismét Sarajevoba érkezett néhány kisebb szerb hadifogolyszállítmány. Különösen érdekes volt az a mintegy harminc főnyi transzport, amelyet derék népfőlkelők ma reggel Rogaticából tereltek ide. Ezek a foglyok egy szerb hátvédből valók, amely Stari-Brodnál rakta le a fegyvert, amikor megtudta, hogy csapataikat Romanja Planinától a Drinán túlra vetették vissza. Rendkívül siralmas külsejű volt és panaszkodtak a szerb hadvezetőségre, amely leirhatatlan nélkülözéseknek tette ki őket Boszniában. Többnyire harmadik felhívásbeli rendes katonák voltak, a saját parasztruhájukban, csaknem munició nélkül. Ugyanekkor érkeztek meg Sarajevoba vonaton a Romanja Planinánál zsákmányolt szerb fegyverek és ágyuk. Az érdekes zsákmányt, amely természetesen nem a Romanja Planinánál zsákmányolt teljes hadianyag, hat vagonban hozták és a sarajevo-i munició raktárba helyezik el. Nyolc, csaknem sértetlen hegyi ágyú van köztük, azonkívül három vagon tölény, bomba, gépfegyver alkatrészt stb. Hogy milyen menekülésszerűen voltak kénytelenek a szerbek elhagyni hadállásaikat, annak legjobb bizonyítéka, hogy még arra sem volt idejük, hogy az ágyúikat megrongálják és hasznavehetetlenné tegyék.

Cattaronál lezuhant francia repülőgépek

Róma, november 2. Két francia aeroplán, amelyek Montenegro részére teljesítették kém szolgálót, Cattaro fölött lezuhant és elpusztult. Egy francia hydroplán a Skutari-tóba esett.

A németek előnyomulása a belga tengerparton

Berlin, november 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállítás jelenti: Ypres elleni támadásunk tovább is tért hódított. Messines kezeink közt van. Jobb szárnyunkkal szemben indusok harcognak. Ezek eddigi megállapítások szerint nem külön zárt kötelékekben, hanem az angolok egész arcvonalán elosztva szerepelnek. Az argonnei erőkben vívott harcokban tovább haladtunk. Az ellenség itt súlyos veszteségeket szenvedett.

Dünkirchent bombázták

Rotterdam, november 2. A Daily Mail jelenti, hogy német repülőgépek bombázták Bethunét és Dünkirchent. Több ember meghalt. Számos angol repülő hiába próbálta megtámadni a német repülőket.

Általános bur összeküvés Anglia ellen

Berlin, november 2. A Deutscher Tageszeitung jelenti Rotterdamból, hogy az ottani beavatott köröknek az a fölfogása, hogy a burok fölkelése nagy méreteket öltött. A fölkelést egy általános bur összeküvés művének tekintik, amelynek kezdete még abba az időbe nyulik vissza, amikor még Európában senkisé gondolt a világháború lehetőségére. A burok már régen elégedetlenek az angol uralommal.

URANIA

Debreczen legnagyob, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Szerdán — Csütörtökön
november hó 4-én, 5-én

A szerelem örvényében

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Háborús hírek Harcéri felvételek a világháborúból.

A rövidlátó Polidor. Bohózat.
Szerelmi játék. Vigjáték.
AII Mabal tükre. Humoros mesejáték.
Luzern. Panoráma felvétel.

Előadások este 6 órától folytatódagos bemenettel.

Rendes helyárak.

Pénteken Szombaton Vasárnap
november hó 6-án, 7-án, 8-án

AFEKETE LOBOGÓ

Tengeri kalóz dráma 3 felvonásban.

A Vilmos-huszárok első sebesültje

Márkus Imre hadnagy sebesülten orosz fogságba került

Bármennyire hihetetlennek és csodálatosnak tetszik is, de örvendetes tény, hogy a debreceni Vilmos-huszárok derék ezrede ugyancsak sértetlenül és minden veszteség nélkül küzd a csatatereken. Tudjuk, hogy ott voltak az uzsoki harcokban és nagy részük volt a betörő oroszok kiverésében. Most érkezett az első híradás az első sebesült tisztről. *Capri Valér* báró százados írta feleségének, *Telegdi Erzsikének* Mezőtelegdre a táborból, hogy megkapták az első sebesültet. *Márkus Imre* hadnagy megsebesült és valószínűleg az oroszok fogságába került.

Mint nagyváradi tudósítónk írja, *Capri Valér* báró levelével egyidőben, október hó 20-ról keltező *Zsilinszky István* huszárfőhadnagy értesítette levelezőlapon *Márkus Imre* huszárhadnagy bátyját, *Márkus Tibor* dr. miniszteri fogalmazót, a földmivelügyi minisztérium nagyváradi kirendeltségénél. A tegnapi előtti érkezett levelezőlap rövid sorai sokat mondanak *Márkus Imre* hadnagy hősiességéről s arról a nagy, végtelen küzdelemről, amelyet az oroszok ellen vívnak a vitéz debreceni Vilmos-huszárok.

Az érdekes levél a következő:

Nagys.

Dr. Márkus Tibor
miniszteri fogalmazó urnak
Nagyvárad.

Kedves Tiborkám! Ezuttal szomorú hírral jelentkezem: Imre megsebesült s valószínűleg orosz fogságban van. Mindnyájunk meg nyugtatására kértem Haefner Zsigát (budapesti barátjuk, szerk.), hogy az amerikai konzulátus útján intézkedjék. Szegény fiut túlságosan vakmerősége vitte a bajba. Gyakori figyelmzetésem nem használt. Legutóbb 16 oroszot fogott hatodmagával, többször golyózápor érte. Legutóbb 15-én is valami orosz traukocsit akart elfogni, de lesortüzeték. — Huszárijának azt mondta, hogy megsebesült, közvetlen rá le is fordult lováról. Lova is két lövést kapott. Tíz napja tart éjjel-nappal az ütközet.

Ötlet szerető Pistád.

Sokszor üdvözlő Ambrózy Gyurka.
1914. okt. 20.

A daliás huszártisztelet hősiesség megsebesülése után az orosz szanitések szedték fel és magukkal vitték, mert megebesülése helyén, mint egy másik levélben jelentik, bajtársai tiúvé tettek minden bokrot, de nem találtak rá. *Márkus Imre* családja szintén az amerikai konzulátushoz fordult és remélhető, hogy közelebről hallunk hírt az első megsebesült Vilmos-huszártisztről.

HIREK

Gyilkosság Szováton

Halálos boszu egy baromfi miatt

*Hajduszovát*ról jelenti tudósítónk, hogy tegnap óta véres esemény tartja izgalomban a községet. *Egy fiatalember nyílt utcán leszurta két haragosát*, akik közül az egyik meghalt.

Vasárnap este nyolc óra tájban együtt mentek haza *Asztalos József* 18 éves és *Botos Sándor* 19 éves földművesek. A község főutcáján szembejött velük a 18 esztendő *Nagy Gyula* mezei munkás. Már messziről megismerte a közeledő legényeket, akikkel régebb idő óta haragban állott s amikor egy gyéren világított helyen találkoztak, *Nagy* hirtelen *Asztalos* elé ugrott és *husz centiméteres disznóölő kését teljes erejéből beledöfte Asztalos altestébe*, majd *Botos* Sándort szurta meg a combján két helyen, azután elmenekült.

A leszurt fiatalemberek összeestek a fájdalomtól és eszméletlenül terültek el az utcán. *Botos* nagysokára magához tért és segítségért kiáltott. A közeli házakból többen kifutottak az utcára, ahol *Asztalos József* ekkor már halott volt; a körülötte levő hatalmas vértöcsa jelezte, hogy a szerencsétlen fiatalember elvérzett.

Botos Sándort a lakására szállították, ahol a csendőrség kihallgatta. Vallomása alapján *Urbán Lajos* csendőrmester még az éjszaka elfogta *Nagy Gyulát*, aki töredelmes vallomást tett. Elmondta, hogy évekkal ezelőtt egy baromfi miatt összeveszték. Most vasárnap este ő a korcsmából tért haza kissé ittas állapotban, mikor összetalálkoztak s ekkor határozta el magát, hogy mind a két haragosát leszurja.

A csendőrség letartóztatta a gyilkos suhancot és holnap beszállítja a debreceni kir. ügyészség fogházába.

— **A városi közgyűlés előkészítése.** A jog és pénzügyi bizottság november 3-án, kedden délután 3 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart, amelyek fontosabb tárgyai: Előterjesztés a Magyar Vasuti Forgalmi Részvénytársaság által létesítendő kocsitároló telepre az államvasutak és a debrecen—nyírbátori vasut vágányaival összeköttetése tárgyában. — Előterjesztés a vízmű és csatornauzemmel kapcsolatos pénzkezeléshez és könyveléshez szükséges személyzet beállítására stb. ügyében. — Előterjesztés a négy millió koronás függőkölcsön f. évi október hó 1-én esedékes részletének felhasználása tárgyában. — A város házipénztára és az általa kezelt alapítványi pénztárak, valamint a városi vállalatok 1915. évi költségelőirányzata.

A városi tanács ma délelőtti ülésén a törvényhatósági bizottság közgyűlését és hó 6-ára, péntek délután 3 órára tűzte ki.

— **Köszönet.** Koszorúmegváltás címén a szegény tanulók felruházására *Weinberg Gyula* úrtól, a Franklin-könyvkiadóvállalat r. t. h. igazgatójától Budapestről 10 koronát átvett. K u t h igazgató.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** november hó 2-án volt:

Munkáskínálat: Asztalos 67, ács 22, hádogos 12, borbély 11, betonos 2, cipész és csizmadia 56, cukrász 1, dajka 1, elektrotechnikus 2, esztergályos 5, fűszeres 5, földmunkás 5, gazdasági munkavezető 17, gépész 55, géplakatos 15, gyári munkás 85, kazánfűtő 17, kályhás 1, kefékötő 12, kárpos 1, kovács 36, kerékgyártó 26, kőműves 89, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kereskedő 5, kocsis 9, kertész 2, lakatos 57, mázó 11, mészáros 3, mindenes 11, molnár 4, mezei munkás 300, mezőgazdasági cseléd 21, napszámos 45, napszámosnő 133, papucsos 2, palafedő 1, pincér 3, rajzoló 4, reszelővágó 2, ruhafestő 1, sütő 3, magyarszabó 8, németyszabó 53, szobafestő 11, szijgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 3, üzleti alkalmazott 64, varrónő 12. — Összesen 1312.

Munkáskereslet: Raktárba 200, mezei munkás 100, kovács 11, kocsis 9, iparos tanonc 6, cipész segéd 48, csizmadia 12, kertész 2, kerékgyártó 4, mindenes 9, szakácsnő 4, mészáros 4, szabó 12, házmester 3, famunkás 2, gyári munkás 4, földmunkás 1, fodrász 2, bérés 1, kondás 1, gujás 1, férfinadrág varrónő 10, benzinnmotor kezelő 1. — Összesen 542.

— **Kinek van Antwerpenben áruja?** A külügyminiszter értesítésére a kereskedelemügyi miniszter tegnap éjjel táviratilag értesítette a kereskedelmi- és iparkamarát, hogy a német kormány az Antwerpenben tárolt és a német hadvezetőség által lefoglalt árukból a hazai cégek által vásárolt és okmányokkal igazolhatólag tulajdonukat képező, vagy elfogadott rendelkezéseiknek fedezésére szolgáló árukat kiadja. Az érdekelteknek e végből a kereskedelmi minisztérium iparfejlesztési szakosztályánál kell az áruk minőségét és mennyiségét is tartalmazó sürgönyben jelentést tenniük s a megrendelést igazoló okmányokat ugyanott haladéktalanul bemutatniok.

— **Orosz menyasszony, magyar vőlegény.** Nagyváradról jelentik: Érdekes házasságot kötöttek tegnap a nagyváradi anyakönyvvezető előtt. Néhány hét előtt egy felkötött karu katona állított be az anyakönyvvezető hivatalába: *Bauer Mór* közlegény, civilben hidszerelő-lakatos. A galiciai harctéren orosz golyó ütötte át a kezét. Elmondta, hogy Budapesten, ahol dolgozott, tavaly megismerkedett egy fiatal varsói leánnyal. — Most, hogy sebéből felgyógyult s vissza kell a harctérre mennie, szeretné elvenni a varsói orosz leányt s törvényesíteni a gyermekét. Kiderült, hogy a menyasszonynak nincs egészen rendben minden írása. A legfontosabb hiányzik: a külföldi alattvaló a mai viszonyok között nem tudja igazolni, hogy a házasságnak törvényes akadályok nem állanak útjában. Az anyakönyvvezető azonban felkarolta a vitéz baka ügyét s kieszaközölte az igazságügyminisztériumban, hogy a menyasszony az okmány bemutatása alól felmentést kapjon. Így aztán tegnap már meg is lehetett az esküvő.

— **Az eddig megjelent összes veszteségi lajstromok** kiadóhivatalunkban kaphatók.

URANUS

Korona-Passage Telefon 3-28.

SZERDÁN — CSÜTÖRTÖKÖN
november hó 4-én, 5-én

A VALLOMÁS
Társadalmi dráma 3 felvonásban.

A MANDARIN Kém dráma 3 felvonásban.

Háborus aktualitások
Mozgófénykép felv. a mai világháboruból
Páter Péter. Bohózat.
Ulk. mokák. Humoros.

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Zsólye 90 fill. Zárszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.

Előadások este 6 órától folytatódólag bemenettel.

Pénteken — Szombaton — Vasárnap
november hó 6-án, 7-én, 8-án

AZ IGÉRET FÖLDJE
Társadalmi dráma 2 felvonásban.

Külsőleg és belsőleg
egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

:: Kapható: ::

Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél
Debreczen, Plac-utca 30. sz.

Pánikterjesztő vállalat. Az orosz természetimádók kirándulása vadregényes Kárpátjaink szép bércei közé Segesvárt is felriasztotta a lappangó vészmadarakat. Kiirtásukra ugylátszik mozgalom indult meg, mert a mult csütörtökön reggel a város föbb helyt a következő ötletes plakáttól viritott, melyet titkon ragaszthatott fel a háborus időben is humoros valamelyik segesvári polgártárs:

„Felhívás! Alkalmi befektetés! Nagyon jövedelmező! **„Pánikterjesztő vállalat mint részvénytársaság”** címen nagyszabású alapítás tervezetük. Célja a vállalatnak:

1. A legmegbízhatóbb hírforrások felkutatása rémhírek beszerzése végett.

2. A nyers rémhírek vénasszonyok által szájról-szájra való iparszerű gurítása és az ennek folytán lavinászerűleg feldagadt rémhírtermék forgalomba hozatala, korosabb női, vagy férfiatlan ügynökök által.

3. A rémhírekben kételkedők kiirtása a nyers rémhírből desztillálás útján kivont kolera- és egyéb bacillusokkal.

4. Tiszta fehérnemű olcsó beszerzése a leghiszékenyebb tagok jutalmazására. A befektetés osztalékából a tagok egyenlő mértékben részesülnek. Az igazgatóság nevében:
Dr. Heccer.“

Bár csak sikerülne hasonló tréfákkal ezeket a vészmadarakat ép oly eredménnyel elnémítani, mint a közbiztonságra határozottan kevésbé veszedelmes orosz kirándulókat.

A külföldi követelések összeírása. A háborus viszonyok szükségessé teszik az egyes vállalatok külföldi követeléseinek összeírását. A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara felhívja ezért a kerület vállalatait, hogy a külfölddel szemben fennálló összes követeléseiket egyelőre főösszegben körülírva, összeírás végett a kamarához bejelenteni sziveskedjenek, elkészülve egyúttal a tüzetes összeírásra is.

A francia legióból a magyar hadseregbe. Kaposvárról jelentik: A kaposvári jelentkezői hivatalnál most egy egészen egzotikus érdekességű ember akadt. **Takács György** a neve. Már nem fiatal legény, bronzbarna arcu, komoly iparos ember, aki az összeírók meglepetésére bement adatai közé, hogy nem volt soha sorozáson, mert egészen fiatal korában kikerült Franciaországba, ahol beállott az idegen légióba. Ott katonáskodott egészen ez év nyaráig. Már vége felé járt az „angazsmán”-ja, amikor hírül vette, hogy kitört a háború a monarchia és Franciaország között. Erre fogta magát, Algirből egy semleges hajóra surrant és levétvén a légio formaruháját, hazaszökött Magyarországra és meg sem állott Kaposvárig. Most itt az ideje, hogy lerója kötelességét a hazájával szemben. A személyi adatai közé büszkén diktálta be, hogy a magyar nyelven kívül a franciát is beszéli. Az egyik összeíró, aki maga is ért franciául, nyomban megegzaminálta és kiderült, hogy Takács György pompás folyékony-sággal és kitűnő franciás kiejtéssel beszéli Voítajre nyelvét, persze nem egészen úgy, mint Voltaire, hanem ahogy a délvidéki francia bajtársaitól tanulta. Takács Györgyből alighanem igen jó katona lesz nálunk is.

Varrótűk az ulánus gyomrában. Győrben tegnap reggel hirtelen meghalt **Gärtner Mózés** 21 éves janovi születésű ulánus újonc. A hirtelen halál okának megállapítása végett ma délután katonai bizottság felboncolta és megállapította, hogy a halált nyolc varrotű okozta, amit a szerencsétlen fiatal katona gyomrában találtak. Megindítják a nyomozást a haláleset rejtélyének kiderítésére.

Táncitanítás. Alföldy Károly tánciskolájában úgy kezdők, mint haladók részére nov. hó 4-én új tanfolyam nyílik. Beiratkozni lehet bármely időben lakásán, Péterfia-utca 2. sz.

PRÉMET A KATONÁKNAK!

A téli háború borzalmal ellen katonáinknak prémre van szükségük. — Akinek van prémje, küldje el a következő címre: **„Hadsegélyző Hivatal, Budapest, IV., Váci-utca 38.”** A posta ingyen szállítja a prém-küldeményeket.

A debreceni segítő-akció

Gyűjtés a temetőben.

Halottak napján Debrecen város urhölgyei a református és katolikus temetőben a Vörös Kereszt Egylet és a behívott katonák visszamaradt családtagjai javára gyűjtést rendeztek, amelynek eredményeként összesen 876 korona gyűjtés főképen **Fráter Erzsébet** és **Sass Béláné** urnók lelkes buzgóságának eredménye. A gyűjtés szép sikerét növelték meg egyes urhölgyek azon adományai, amelyekkel virágot hcsátottak ezen kegyeletes napon a hadsegélyző hivatal rendelkezésére.

A hadsegélyző hivatal ezuttal kéri azon nemesszivű egyéneket, akik havi megajánlásokat voltak kegyesek tenni a háborúba bevont katonák családtagjai javára, sziveskedjenek e hónapi adományaikat a főispáni titkári hivatalba eljuttatni.

Halottak napja alkalmából ujabban a következő adományok érkeztek koszorúmegváltás címén a Vörös Kereszt javára a polgármesteri hivatalba: **Lám Sándor**, **Pap Mária** 20—20 kor., **Rankai Jenő**, **Szoboszlai Sándorné**, **Gombos Ferenc**, **Szentgály Jenőné**, **D. B.**, özv. **Tóth Bálintné**, **Nagy József kir.** tanácsos, **Dobos nővérek**, **Babos Károlyné**, özv. **Julow Lajosné**, özv. **Tóth Ferencné**, dr. **Udvarhelyi Dezsőné** 10—10 kor., özv. **Fehér Andrásné** 6 kor., **Jeddi Szabó Lajosné**, **Halasi Jánosné**, **Bartha Ferenc pénztárnok**, özv. **Haranghi Lászlóné**, **Sepsy Kálmán** 5—5 kor., özv. **Bajdó Bálintné** 4 kor.

Téli ruhát a katonáknak

A katonák számára téli felszerelési cikkeket adományoztak: **Szabó Kata** 1 fejevédő, 2 csuklóvédő, 2 szörme, özv. **Rudolffi Imréné** 2 fejevédő, **Katz Vilmosné** 4 haskötő, **Bárány Rózsi** 3 fejevédő, 1 szörme, 2 térdvédő, **Muháros Jánosné** 3 fejevédő, 1 szörme, **Reinitz Dezsőné** 6 fejevédő, **Fron Gyuláné** 4 fejevédő, 1 csuklóvédő, **Szabó Vilma** 5 fejevédő, 2 csuklóvédő, 2 lábszárvédő, 2 alsóing, 6 harrisnya, **Szathmáry Vilma** és **Iréne** 5 csuklóvédő, **Révész Rózsika** 1 csuklóvédő, **Kirchmayerné** 1 fejevédő, **Berczelly Évi** 6 csuklóvédő, **Knöpfler Regina** 6 csuklóvédő, 10 haskötő, **Veinberger Imre** 1 csuklóvédő, 1 térdvédő, özv. **M. N.-né** 4 csuklóvédő, **Leitner Paula** 6 csuklóvédő, **Zoltán Andorné** 1 szörme, **Kardos Irénke** 1 fejevédő, 1 csuklóvédő, **Kanyuk Emma** és **Gizi** 4 fejevédő, **Kecskés Borbála** 2 fejevédő, **Székly Mariska** 2 fejevédő, 1 csuklóvédő, **Leszhauer Jánosné** 1 fejevédő, 3 csuklóvédő, **Balogh Ili** 2 fejevédő, 1 csuklóvédő, 2 lábszárvédő, **Glosz Böske** 3, fejevédő, 1 csuklóvédő, 1 lábszárvédő, özv. **Riesz Lipótné** 1 csuklóvédő, 1 szörme, **Szoboszlai Erzsike** és **Iren** 12 fejevédő, 6 csuklóvédő, **Jósa és Jóna** 2 csuklóvédő, 1 térdvédő, **Dugantics Viktor** 4 fejevédő, 4 csuklóvédő, 7 haskötő, **Rauch Árpádné** 5 fejevédő, **Bahmek Ignácné** 1 szörme, **Pongrácz Antalné** 3 szörme, **Szemami Mór** 2 szörme, **Balla Károly** 3 szörme, báró **Sossinczné** 1 szörme, **Hechtmann Ignác** 1 térdvédő, 1 kapca, 1 alsónadrág, **Király Andrásné** 1 térdvédő, **Fischer Vilmos** 10 csuklóvédő, **Éricz Ottó** 1 fejevédő, 1 csuklóvédő, **Horváth Antalné** 6 csuklóvédő, **Ormós Emma** 2 szörme, **Kaszanyitzky Andorné** 5 szörme, **Bánó Lehelné** 1 csuklóvédő, 1 haskötő, 1 mellény, **Barnert Jozefa** 2 csuklóvédő, **Fekete Zoltánné** 2 fejevédő, 2 csuklóvédő, **Tóth Andrea** 1 csuklóvédő, **Suszer Ferencné** 12 fejevédő, 12 csuklóvédő, 12 haskötő, 12 kapca, **Csáky Mariska** 2 fejevédő, 4 lábszárvédő, **Móricz Erzsike** 1 csuklóvédő.

A Debreceni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Szénvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

A DEUTSCH-üzletekben tessék vaj, Andrássy vaj, Irós vaj és gvenge vajas lipótól turó mindennap kapható.

SZEVEDI PAPRIKA-különlegességek óriási raktára I. INDENFELD J. JENO-fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Keresek megvételre egy zongora fatokot hecsomagolás céljából. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

Sötét kék gyalogos önkéntesi egyenruha közép magas termetre, teljesen új, használatlan állapotban olcsón eladó. Simonffy-utca 2/b I. em balra.

Használt jókarban levő takaréktüzhelyet keresek azonnali megvételre. Ajánlatok Kóródy Hajdu-utca 2. sz. alá kérek.

Palnny Károly polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Nérték után készítek tiszturaknak és egyéves önkénteseknek cipőt és csizmát szabályszerűen. — Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Legjobb minőségű pótkávé (kávédara) minden mennyiségben kapható Kávépörköldő, Deák Ferenc-utca 22. Telefon 589.

Üzemnagyoobbítás folytán

nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték K 3:60
1000 finom fehér boríték . . . „ 6—
1000 félív üzleti levélpapír . . . „ 7—
1000 szines levelező-lap . . . „ 5:20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN. Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok
Flanellek ↔ Mosóvelecek

NAGY RAKTÁRA

Lakbérleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felírással kaphatók a kiadóhivatalban.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Matulatur papíros kapható a kiadóban.

Az elesett és megsebesült hős katonáinkról hetenként egy könyvecske jelenik meg.

A nemset

hősei címén, mely a megsebesült és elesett katonák fényképét

életrajzaival, melyek városa vagy faluba való és hogy hol esett el. — Kapható 20 fillérért. Vidékre portómentesen küldi a pénz előleges be- küldésével Papp M. 25 fillérért. — Debreczen, Piac-utca 49. sz. I. em.

ELADÓ

vagy

bérbe kiadó

egy jó forgalmu

lakatos- műhely

katonasághoz levonulás végett.

Pacsirta-u. 47.

2-3

uri embert

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.